

Ph. Tapernoux

Israël en de zonde met het gouden kalf

Exodus 32

Mozes op de berg

We vinden in dit hoofdstuk een ernstige en verootmoedigende les. De HEERE was bezig Israël te zegenen en gaf aan Mozes op de berg aanwijzingen over de bouw van de tabernakel. Mozes was op de berg geklommen naar de HEERE. Hij zou Zijn gedachten van genade leren kennen en God zou hem openbaren hoe Hij kon wonen te midden van Israël. Maar wat gebeurde er ondertussen in het kamp? Toen de HEERE Zijn plannen openbaarde aan Zijn vertrouweling Mozes, met wie Hij van mond tot mond sprak (Num. 12:8), zondigde Israël en stond het op tegen God. Bovenop de berg was er licht en zegen, beneden heerste boosheid en duisternis.

In een bepaald opzicht bestaat er overeenkomst tussen Exodus 32 en de geschiedenis bij de berg van de verheerlijking. In beide geschiedenissen zien we de verwoestende macht van de satan. In Exodus werd het hele volk meegesleept door de afgoderij en keerde het God de rug toe. In het Lukas-evangelie zien we een enige zoon, die door een onreine geest werd gegrepen (Luk. 9:37-43). Het is een aangrijpend beeld van de situatie van Israël aan het einde van zijn geschiedenis, wanneer het in de macht van de antichrist zal raken. Deze toestand wordt door de Heere vergeleken met het optreden van zeven boze geesten, die hun intrek nemen

en nog bozer zijn dan de onreine geest die van de mens (Israël) was uitgegaan. De laatste toestand is erger dan de eerste (Luk. 11:24-26).

De afwezigheid van Christus, verhoogd in de hemelse gewesten, wordt in onze geschiedenis afgebeeld door Mozes *op de berg*, voor een tijd verwijderd van het volk. Dat was de gelegenheid voor de vijand om zijn boosaardige macht te ontplooien, onder de toelating van God. Maar ook later, toen op de berg van de verheerlijking de glorie van Christus straalde voor de ogen van de drie discipelen, toonde de satan beneden zijn afschuwelijke macht en werd een mensenkind zijn ellendige slaaf. De afvallige christenheid en het ongelovige Israël zullen zich in de eindtijd verenigen om de mens van de zonde aan te nemen, *'die zich verzet en zich verheft tegen al wat God heet of een voorwerp van verering is, zodat hij in de tempel van God gaat zitten en zichzelf vertoont dat hij God is'* (2 Thess. 2:4).

Toch is er een troostrijke gedachte in deze geschiedenis, die de Geest van God ons voor ogen stelt. Wat hij ook doet, de satan kan het nooit van God winnen, of Gods plannen dwarsbomen. Hij kan proberen ze te hinderen en het lijkt het erop dat hij de vervulling ervan kan vertragen. Maar voordat hij op het toneel verschijnt en door zijn toedoen het volk zich in het kwaad stortte, was het gesprek tussen God en Mozes al beëindigd (Ex. 32:18). Zo is het in de hele Schrift. Omdat hij geen enkele macht heeft tegenover God, is de vijand altijd te laat als hij het werk van Gods liefde blokkeert.

In Efeze vond er door de Geest van God een wonder plaats in het hart van een groot aantal mensen die het evangelie hadden aangenomen: *'Velen van hen die toverkunsten hadden bedreven, brachten hun boeken bijeen en verbrandden ze in bijzijn van allen (...). Zo nam het woord van de Heer toe met macht en werd sterker'*. Later bewerkte de vijand een groot tumult in deze stad, teneinde het werk van God te hinderen. Dit oproer eindigde echter in een totale nederlaag en schande voor de dienaren van de satan (Hand. 19:19-41). Dit feit zou de gelovigen moeten bemoedigen in hun strijd tegen de tegenstander, die de God van de vrede spoedig onder hun voeten zal verpletteren (Rom. 16:20).

Onderaan de berg

'Toen het volk zag dat het lang duurde voor Mozes van de berg afdaalde, kwam het volk bijeen bij Aäron, en zij zeiden tegen hem: Sta op, maak voor ons goden die vóór ons uit gaan' (Ex. 32:1). Zo handelt de mens in zijn geschiedenis van ongehoorzaamheid en opstand. Als hij in actie komt, is dat om zijn Schepper te onteren. Hij valt zelfs de fundamenteën van de waarheid aan door de openbaring

die de HEERE van Zichzelf had gegeven te loochenen. God had hen uit de slavernij en het oordeel verlost en hen door de Rode Zee geleid tot aan Zijn woonplaats: *‘U hebt zelf gezien wat Ik met de Egyptenaren gedaan heb en hoe Ik u op arendsvleugels gedragen en u bij Mij gebracht heb’* (Ex. 19:4).

Dit volk was het voorwerp van talloze gunsten van Godswege, en Hij had Zich aan hen geopenbaard. Maar het probeerde Zijn troon omver te werpen door een armzalige afgod op te richten: *‘Zij maakten een kalf bij de Horeb en bogen zich neer voor een gegoten beeld. Zij ruilden hun Eer in voor het evenbeeld van een rund, dat gras eet’* (Ps. 106:19-20). Dat was werkelijk *afval*, net zoals de afval van het geloof waaraan het christendom schuldig zal staan aan het einde van zijn geschiedenis. De Heere zal hen uit Zijn mond spuwen (Openb. 3:16). Dan zal Hij Zijn heerlijkheid manifesteren, door de boze die zich tegen Hem verheft te verteren.

Het volk zei ook: *‘want die Mozes, de man die ons uit het land Egypte geleid heeft – wij weten niet wat er met hem gebeurd is’* (Ex. 32:1b). Nadat zij de HEERE vergeten en verlaten hadden, schreven zij hun verlossing uit Egypte toe aan de man Mozes. Wanneer het hart zich van de levende God verwijderd, hecht het zich aan het schepsel en vervalt het tot afgoderij. Als het geloof ontbreekt, heeft men *zichtbare* dingen nodig die voldoen aan de wensen van de gevallen mens. En de satan is graag bereid te voldoen aan de begeerten van de gevallen mens. Straks zal hij dat doen door aan de wereld een instrument van zijn macht te geven, iemand die grote wonderen en tekenen zal verrichten. De hele aarde zal dan het beest bewonderen en eren (Openb. 13:1-10).

Israël wilde zichtbare goden hebben en toonde daarmee dat het een dwaas en onwijs volk was (Deut. 32:5), een verkeerd geslacht, kinderen die geen trouw kenden (Deut. 32:20). Aäron ging hierin met hen mee, schijnbaar zonder tegen te sputteren. Dat is de boosheid van het menselijk hart, zelfs bij hen die het meeste licht en rijke voorrechten hebben genoten in Gods nabijheid. Het is ook in onze tijd een ernstige waarschuwing voor hen die door God zo rijk zijn gezegend. De man die aangewezen was om het hogepriesterschap te bekleden en die het grote voorrecht had op de Grote Verzoendag het heilige der heilige te betreden, werd het middel, zo niet de leider van de opstand van het volk. Hij nam het goud van het volk en *‘maakte er een gegoten kalf van. Toen zeiden zij: Dit zijn uw goden, Israël, die u uit het land Egypte geleid hebben’* (vs. 4).

Als we de tegenwoordigheid van God hebben verlaten, zijn er geen grenzen aan de verblinding waartoe we kunnen vervallen. Allen vierden eensgezind feest rondom het gouden kalf. Zij aanbaden een afgod, het werk van mensenhanden (Ps. 115:4). Hun harten werden misleid door de vijand en zij keerden zich af van de levende

God. Niemand van hen zei: *'Is er geen bedrog in mijn rechterhand?'* (Jes. 44:20). Let op de huichelarij waarmee Aäron het gruwelijke karakter van de afgoderij probeerde te verbergen. Hij gebruikte hiervoor de naam van de HEERE. Nadat hij het altaar voor het gouden kalf had gebouwd, riep hij: *'Morgen is er een feest voor de HEERE!'* (vs. 5). Iets dergelijks heeft de christenheid ook gedaan. Nadat zij de weg van het geloof en de gehoorzaamheid had verlaten, heeft zij afgoden gemaakt om de goddelijke werkelijkheid te vervangen. Men noemde dit de 'christelijke eredienst'. Zo werd de massa misleid en werden dingen in praktijk gebracht die een gruwel in de ogen van God zijn. Wat was het gouden kalf? In zijn verblinding had Aäron gezegd dat het een symbool van Jahweh was. Zo redeneerde ook de rooms-katholieke kerk, toen ze de beeldendienst en andere vormen van afgoderij invoerde.

Deze geschiedenis schildert ook de uiteindelijke afval van het Joodse volk, en ze bevat lessen ten aanzien van de ontwikkeling van het kwaad in de christenheid. Laten wij niet denken dat wij niet in zo'n ernstig kwaad kunnen vervallen. Alles wat zich plaatst tussen Christus en het hart is een afgod. Johannes waarschuwt ons: *'Kinderen, wacht u voor de afgoden'* (1 Joh. 5:21). We moeten uitsluitend bouwen op wat God ons in Zijn Woord heeft gegeven. Als we ons vertrouwen stellen op menselijke hulpmiddelen, handelen wij zoals Israël en zullen wij ook vervallen in afgoderij. We weten dat onze eeuwige toekomst zeker is door het verlossingswerk van Christus en dat we een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis zullen ontvangen, die in de hemelen voor ons is weggelegd (1 Petr. 1:4). Als wij dit voor ogen houden op de reis naar onze eeuwige bestemming, hebben wij vrede. Maar als wij de onveranderlijke beloften van het Woord van God uit het oog verliezen, en het *zien* voor ons belangrijker wordt dan het *geloven*, zullen wij ook snel in de ban van de zichtbare dingen raken. Dan willen we evenals Israël goden die voor ons uitgaan, en wij verlaten de *levende* God. Laten wij zulke valstrikken vermijden en rustig aan de voeten van de Heere blijven. Hij heeft al de haren van ons hoofd geteld; het goede onthoudt Hij niet aan hen die onberispelijk wandelen. Laten wij waakzaam zijn en de valstrikken vermijden die het hart gemakkelijk afkeren van Hem, Wiens eigendom wij zijn.

Mozes' gebed

Nu moeten we de gevolgen bezien van de afval van het volk. Zij hadden vrijwillig beloofd trouw te blijven aan het verbond en de wet van God te zullen gehoorzamen. Maar door hun openlijke opstand hadden ze zich het oordeel op de hals gehaald. God behandelde Israël dan ook niet meer als Zijn volk, maar plaatste

het op het terrein dat het zelf had gekozen: *'Ga, daal af, want uw volk, dat u uit het land Egypte hebt geleid, heeft verderfelijik gehandeld'* (vs. 7). Op grond van hun verantwoordelijkheid bleef er voor het volk niets anders over dan het oordeel. Het boek van het verbond was met bloed besprenkeld, een beeld van het oordeel dat de overtreders zou treffen (Ex. 24:8; Hebr. 9:19). De HEERE maakte Zich gereed om Zijn wraak uit te oefenen, en Hij stelde Mozes voor dat Hij hem tot een groot volk zou maken nadat de Israëlieten zouden zijn vernietigd (vs. 10).

Toen werd de liefde van deze trouwe dienstknecht openbaar. Hij dacht niet aan zichzelf, maar aan de heerlijkheid van Hem Die in soevereine genade de aartsvader Abraham had geroepen en had toegezegd hem tot een groot volk te maken (Gen. 12:2). Mozes trad als voorbidder tussenbeide voor Gods volk en hij liet een bewonderenswaardige moed zien. Ondanks de ellende en schuld stelde hij het volk voor als het voorwerp van de bijzondere liefde van God. Hij werd in staat gesteld als een echte middelaar op te treden. Hij oefende deze dienst uit ondanks de dingen waardoor hij afstand moest nemen van degenen die zijn hart en gedachten bezighielden. Hij sprak ook een opmerkelijk gebed uit. Mozes verzwakte in geen enkel opzicht de zonde van het volk. Hij deed ook geen beroep op *barmhartigheid*, want daarvoor was geen plaats in het verbond van de Sinaï. Hij had maar één mogelijkheid in de situatie waarin het volk zich door zijn rebellie had gebracht: bij God Zelf de toevlucht zoeken. Hij stelde de consequenties voor Gods eigen heerlijkheid in het licht. Dat was de reden van zijn tussenkomst voor hen die God in genade had verlost en tot Zich had gebracht.

Mozes legde zijn hele hart in zijn smeekbede. Wat zouden de Egyptenaren wel niet zeggen, als zij van de vernietiging van Israël hoorden? *'Met kwade bedoelingen heeft Hij hen uitgeleid, om hen in de bergen te doden en hen van de aardbodem te vernietigen?'* (vs. 12). De grote naam van de God Die hij diende, zou door het slijk worden gehaald. De heerlijkheid van God zou worden geschaad. Mozes herinnerde aan de band tussen God en het volk, dat Hij had verlost en tot Zijn eigendom had aangenomen. Hij kon niet aannemen dat deze band was verbroken en riep uit: *'HEERE, waarom zou Uw toorn ontbranden tegen Uw volk, dat U met grote kracht en sterke hand uit het land Egypte hebt geleid?'* (vs. 11). *'Laat Uw brandende toorn varen, en heb berouw over het kwaad voor Uw volk'* (vs. 12).

Ondanks hun ernstige ontrouw waren zij altijd nog de afstammelingen van Abraham, de vriend van God voor wie Hij wonderen had gedaan. De heerlijkheid van de vervulling van de beloften aan de vaders stond ook op het spel. De vijanden van God zouden deze uitspraken belachelijk kunnen maken. Zou Hij vergeten kunnen wat Hij onder ede had beloofd aan Abraham, Izak en Israël – Jakobs nieuwe naam, die God hem had gegeven? *'Denk aan Abraham, aan Izak en aan Israël, Uw*

dienaren, aan wie U bij Uzelf hebt gezworen en tot hen gesproken hebt: Ik zal uw nageslacht talrijk maken als de sterren aan de hemel, en dit hele land waarover Ik gesproken heb, zal Ik aan uw nageslacht geven, zodat zij het voor eeuwig in erfbezit nemen' (vs. 13).

Deze voorbede had een onweerstaanbare kracht. In de kracht van het geloof, geleid door de Geest van God, steunde Mozes op de absolute en onvoorwaardelijke beloften aan Abraham en hij herinnerde de HEERE aan Zijn *woord* en *eed*. Dat waren de *'twee onveranderlijke dingen, waarin het onmogelijk is dat God zou liegen'* (Hebr. 6:17-18). Hierdoor was het niet mogelijk dat God het volk zou vernietigen. In deze omstandigheden hing het lot van de Israëlieten af van hun middelaar. Buiten hun weten om had God voorzien in iemand die voor hen in de bres kon staan en hun zaak kon bepleiten. Niet op grond van enige menselijke verdienste plaatste Mozes zich tussen hen en God. Want de val van het volk was diep en had terecht de verontwaardiging gewekt van de rechtvaardige Rechter. Mozes stelde echter de beloften, aan de vaders gedaan, voor aan Hem Die geen man is dat Hij liegen zou, of een menskind dat Hij berouw zou hebben (Num. 23:19). God kan niet terugkomen op Zijn beloften.

Toen kreeg de HEERE berouw (in de zin van 'smart') over het kwaad dat Hij gesproken had het volk te zullen aandoen (vs. 14). Wat een bemoediging is dit voor ons, wanneer wij ons tot Hem richten in volledig vertrouwen op Zijn beloften. Hij zal Zijn heerlijkheid tonen als het middel om in genade en kracht tussenbeide te komen voor Zijn verlostten. Als er ooit een gelegenheid was waarbij het onmogelijk leek dat Hij het kon doen, dan was het wel in deze geschiedenis. Toch verhieft het geloof van Mozes zich boven alle moeilijkheden en terwijl hij de hand van de Almachtige aangreep, riep hij om Zijn hulp en verlossing. God kan Zichzelf niet verloochenen. Hij verhoorde het gebed van Zijn dienstknecht. *'Een krachtig gebed van een rechtvaardige vermag veel'* (Jak. 5:16). *'Volhard in het gebed, terwijl u daarin waakzaam bent met dankzegging'* (Kol. 4:2).

De tafels gebroken

Het verbond van de Sinai was verbroken. Toch nam Mozes, toen hij van de berg afdaalde, de twee stenen tafels met zich mee. *'Die tafelen waren Gods eigen werk; ook was het schrift Gods eigen schrift, in de tafelen gegraveerd'* (vs. 16). Alles was goddelijk van karakter, zowel de oorsprong als de uitvoering van het werk. Op grond van deze door God gegeven zuivere wet, waarvan de tafels het getuigenis vormden, bleef er voor het volk alleen de vloek en de dood over. De mogelijkheid

van zegen op grond van gehoorzaamheid was niet meer aan de orde. Door de voorspraak van Mozes – een beeld van Christus – konden de Israëlieten de voorwerpen van Gods barmhartigheid worden. Maar door hun openlijke opstand hadden zij het verbond verbroken en waren zij afgodendienaars geworden. Daarom ontbrandde de toorn van Mozes, toen hij bij het kamp kwam en het geluid van de feestvierende menigte hoorde: *‘Hij wierp de tafelen uit zijn handen en sloeg ze onder aan de berg in stukken’* (vs. 19).

Jozua dacht dat hij oorlogsgeschreeuw hoorde, maar Mozes was in de tegenwoordigheid van God geweest en onderscheidde beter het geluid dat zij hoorden; en hij handelde in overeenstemming daarmee. Mozes had vertrouwelijke omgang met God en hij hield van het volk met een liefde die sterker was dan de dood. Hij had geweigerd zelf geëerd te worden ten koste van het volk. God kon het kwaad in Zijn tegenwoordigheid niet verdragen. Doordat Mozes in Gods licht wandelde, had ook hij geleerd het te oordelen. Daarom had Mozes een afschuw van wat er in het kamp was toegelaten, en het breken van de tafels was in overeenstemming met de gedachten van God. Het was de consequentie van het gedrag van het volk ten opzichte van de wet.

Iemand heeft eens gezegd: *‘De oren van Mozes waren geoefend in het onderscheiden van de toestand van het volk. Hij hoorde de lichtzinnige, wereldse vreugde. Daarop zag hij het gouden kalf, dat in het kamp was opgericht voor de tabernakel van God. Door heilige toorn gedreven brak hij de tafels aan de voet van de berg in stukken. Kort hiervoor deed hij nog voorbede voor het volk bij God. Hij was zich toen bewust van de heerlijkheid van God, die onteerd was en hij was zich ook bewust van de band tussen het volk en deze heerlijkheid. En omdat Israël het volk van God was, bracht dit besef hem nu ertoe Gods eer te handhaven onder het volk. Het geloof verbond het volk van God met de eer van God Zelf en handhaafde Zijn heiligheid, wat het ook mocht kosten, opdat Gods heerlijkheid niet met voeten getreden zou worden door degenen die ermee verbonden waren’.*

Mozes verweet Aäron diens ontrouw, want hij had zich door het volk op deze verkeerde weg laten meeslepen. Een bijzonderheid daarover lezen wij later in Deuteronomium: *‘Ook op Aäron was de HEERE zo toornig dat Hij hem wilde wegvagen; maar ik bad in die tijd ook voor Aäron’* (Deut. 9:20). Het geloof van Mozes rekende ondanks alles op zegen en verlossing van Godswege, want Gods plannen met Zijn volk kunnen niet worden verijdeld. Toch vergat hij evenmin wat aan de heiligheid van God verschuldigd was. Dit is een belangrijke les voor allen die waken voor de belangen van de Heere in Zijn gemeente. Laten wij net zo beslist zijn als Mozes om Zijn rechten te handhaven. Daarnaast moeten wij vol liefde zijn voor allen die kostbaar zijn voor Gods hart. Wij kunnen dan voor hen tussenbeide treden

voor de troon van de genade, terwijl wij Gods heerlijkheid te midden van de Zijnen handhaven.

Aäron was tijdens de afwezigheid van Mozes de verantwoordelijke leider van het volk, en daarom droeg hij het gewicht van de schuld van de Israëlieten. Wat een ernstige waarschuwing voor hen die een dienst voor de Heere uitoefenen in de gemeente! Laten wij de valstrik vermijden waarin Aäron viel, en laten wij geen uitvluchten gebruiken zoals hij dat deed om zijn gedrag te rechtvaardigen. Evenals Adam de schuld van zijn ongehoorzaamheid op Eva wierp en Eva op de slang, probeerde Aäron zich te verontschuldigen door het volk de schuld te geven. Natuurlijk, het volk *was* schuldig (vs. 22). Maar Aäron had het aangemoedigd op die verkeerde weg door aan hun wensen tegemoet te komen. De vijand gebruikt altijd falende leiders om het volk van God te verleiden.

Wie is er voor de HEERE?

Brandend van ijver voor de heerlijkheid van God, die onteerd was door de afgoderij van het volk, riep Mozes uit: *‘Wie bij de HEERE hoort, moet bij mij komen’* (vs. 26). Hij deed niets om het kwaad te verhullen en wilde geen compromissen sluiten. Als de naam van de Heere door het slijk wordt gehaald, dan moet ieder die de heerlijkheid van die naam ter harte gaat, handelen overeenkomstig de eisen van Gods heiligheid. Neutraliteit ten opzichte van het kwaad is verraad aan Christus. Dat begrepen de zonen van Levi en zij verzamelden zich tot Mozes. Als men moet kiezen tussen God en de satan, zoals toen het geval was, is onverschilligheid in feite *afval*. *‘Wie niet met Mij is, is tegen Mij, en wie niet met Mij bijeenbrengt, verstroot’* (Matt. 12:30).

Wie is er voor de HEERE? Wie hoort bij de HEERE? Deze roep weerklonk in de legerplaats. De Israëlieten waren allemaal afstammelingen van Abraham, maar nu moesten de getrouwen zich afzonderen van het kwaad, zelfs te midden van degenen die beleden de HEERE toe te behoren. De indruk kan worden gewekt dat het uitgevoerde oordeel onverenigbaar was met Gods liefde. Maar liefde is altijd gekoppeld aan *gehoorzaamheid* en *heiligheid*: *‘Want dit is de liefde van God, dat wij Zijn geboden bewaren’* (1 Joh. 5:2-3).

De zonen van Levi kwamen op voor de eer van de HEERE, toen het hele kamp in wanorde en opstand was. Hoe kostbaar was hun trouw voor de HEERE! Het gevolg hiervan was dat zij werden verkoren om bijzondere taken te verrichten in het heiligdom. *‘Over Levi zei hij: Uw Tummim en Uw Urim zijn bij deze man, Uw gunsteling; U stelde hem op de proef in Massa, U riep hem ter verantwoording bij*

de wateren van Meriba. Hij zei over zijn vader en moeder: Ik zie hen niet. Hij herkende zijn broers niet, en zijn zonen kende hij niet' (Deut. 33:8-11). In deze ernstige situatie moesten zij *'ieder zijn broeder doden, ieder zijn vriend en ieder zijn naaste'* (Ex. 32:27-28). Dit was het antwoord van Levi op de goddelijke oproep, door zich af te scheiden van zijn afgodische volksgenoten. Zij kozen zonder aarzelen partij voor God en tegen de ongerechtigheid van het volk. Daarom konden zij *'Jakob Uw bepalingen leren, en Israël uw wet'* (Deut. 33:10).

Een nieuwe proef

Vaak stelt God de Zijnen in overeenkomstige omstandigheden op de proef. Hij laat toe dat het kwaad zich op velerlei wijze openbaart, opdat de geestelijke toestand van de Zijnen aan het licht komt. Wanneer wij de voorkeur geven aan egoïstische gemakzucht boven het handhaven van de rechten van de Heere, dan zullen wij niet handelen zoals de zonen van Levi dat deden. Maar wanneer wij evenals zij de heerlijkheid van de Heere tot elke prijs willen verdedigen, door te blijven op het smalle pad van de gehoorzaamheid aan Gods Woord, dan is dat alleen de weg waarop wij de goedkeuring en de zegen van de Heere zullen kunnen ondervinden. Het kan wel een *pijnlijk*e weg zijn voor ons, waarin wij genoodzaakt worden ons te onttrekken aan alle ongerechtigheid en ons te reinigen van de vaten tot oneer (2 Tim. 2:20-21).

Mozes keerde terug naar God, nadat hij tegen het volk had gezegd: *'U hebt een grote zonde begaan, maar nu zal ik naar de HEERE opklimmen. Misschien zal ik verzoening kunnen bewerken voor uw zonde'* (Ex. 32:30). Wat een contrast tussen deze geëerde dienstknecht, en Christus de grote Hogepriester! Christus daalde in genade neer uit de heerlijkheid van het heiligdom, Gods eeuwige woning. Hij volbracht het heilswerk eens voor altijd en voer ten hemel om het geluk van het huis van de Vader te betreden. Allemaal zonder de vermelding: *'misschien zal ik voor uw zonde verzoening kunnen bewerken'*. Hij had de tafels van de wet niet verbroken, zoals Mozes. Maar nadat Hij het absolute verval van de eerste mens had gezien, gehoorzaamde Hij ten volle aan de eisen van de wet en droeg op het kruis de vloek die de wet uitsprak over de overtreders. Daarna kon de zegen komen over allen die in Hem geloofden. Hij keerde terug in de heerlijkheid die Hij had verlaten en ging zitten aan de rechterhand van God. Zijn volbrachte werk en de oneindige waarde van Zijn bloed hadden aan alle eisen van Gods majesteit voldaan. Zijn bloed reinigt ons van alle zonde. *'Maar Hij, nadat Hij één slachtoffer voor de zonden geofferd heeft, is voor altijd gaan zitten aan Gods rechterhand'* (Hebr. 10:12).

Met hoeveel angst zullen de Israëlieten hun middelaar hebben nagekeken, toen hij naar de HEERE opklom. Zelfs Mozes verkeerde nog in onzekerheid over het resultaat van de komende ontmoeting. De discipelen echter keerden na het vertrek van de Heere Jezus *'terug naar Jeruzalem met grote blijdschap. En zij waren voortdurend in de tempel en prezen en zegenden God'* (Luk. 24:52-53). Onze Heiland is de heerlijkheid binnengegaan als de laatste Adam, als de Overwinnaar over de dood. Hij is de door God aangenomen, gehoorzame Mens en heeft de hoogste plaats van eer ontvangen. Hij zal terugkomen om Zijn verlostent tot Zich te nemen en Zijn rijk te vestigen.

Mozes, in de kracht van zijn liefde voor het schuldige volk, zei tegen de HEERE: *'Och, dit volk heeft een grote zonde begaan, want zij hebben voor zichzelf een gouden god gemaakt. Nu dan, of U toch hun zonde wilde vergeven! Maar indien niet, schrap mij alstublieft uit Uw boek, dat U geschreven hebt'* (vs. 31-32). De oorsprong en het geheim van zijn middelaarschap lag in het feit dat hij zich volledig één maakte met Israël voor Gods aangezicht. Als hun zonde niet vergeven zou kunnen worden, wenste hij met het volk uitgewist te worden uit het boek van God. Zo groot was de liefde van zijn hart voor de Israëlieten die de voorwerpen waren van Gods genegenheid. Wij vinden dezelfde gevoelens voor dit schuldige volk – schuldig aan de verwerping van de Messias en de boodschap van het evangelie – bij Paulus: *'Want zelf heb ik gewenst door een vloek gescheiden te zijn van Christus ter wille van mijn broeders, mijn verwanten naar het vlees'* (Rom. 9:3).

God kon niet ingaan op de vraag van Mozes, want deze had geen enkel middel om aan de eisen van Zijn heiligheid te voldoen. Er was nog geen werk volbracht dat verzoening kon doen voor de ongerechtigheid van het volk. Dat was de enige grondslag waarop het voor een heilig God mogelijk was vergeving te schenken, zonder aan Zijn heerlijkheid tekort te doen. Toch was de voorspraak van Mozes niet zonder gevolgen, want ze redde Israël van het oordeel dat in overeenstemming met de rechtvaardige regering van God de dood zou hebben gebracht over al de schuldigen. Maar al werd het volk gespaard door de lankmoedigheid van de HEERE, de Israëlieten werden persoonlijk geplaagd onder de plicht te gehoorzamen. Anders zou het oordeel volgen: *'Wie tegen Mij zondigt, zal Ik uit Mijn boek schrappen'* (vs. 33). Zo bracht de voorbede van Mozes het volk Israël weer onder het bestuur van God. Het gaf hun opnieuw de gelegenheid de wet te gehoorzamen. Het volk bevond zich echter niet in een positie waarin het gerechtvaardigd was voor God, want daartoe was het verzoenend lijden nodig dat alleen een goddelijk Persoon kon volbrengen: *'Want de wet is door Mozes gegeven; de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden'* (Joh. 1:17). Amen.

Bron: Le Messenger Évangélique 1929-171; Titel: Le veau d'or

